

ХРИСТИЯНСКИ ОЗВУЩЕНИЯ

НЕЗАВИСИМЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Излиза седмично подъ уредбата на редакционенъ комитетъ

Годишниятъ абонаментъ на вестника е 80 лв. въ предплата. Отдѣленъ брой струва 3 лв. За странство двоенъ абонаментъ.

Обявления на IV стр. по 5 лв. отдѣлно за заглавие, подписъ, дата и въска останала думъ по 2 лв.

Всичко, що се отнася до вестника — статии и пари, се праща на адресъ: Редакция в. „Съветникъ“, ул. „Търновска“ 5. гр. Варна.

Редакторъ свещ. К. Кожухаровъ.

Телефонъ № 477.

Да бждемъ откровени.

Мнозина вече твърдятъ, че религиозниятъ ни животъ е силно разклатенъ въ своитѣ основи, че е изгубилъ много отъ предишния си блѣсъкъ, чистота и влияние и че Църквата болезнено страда, поради липса на дълбока и преданна вѣра, която единствено споява нравственитѣ устои у обществото.

Колкото пресилена и да е тая констатация, тя все пакъ иде да ни посочи на единъ неджгъ, който страхотно нащепва за голѣмитѣ изненади на утрешния денъ, когато безвѣрието и материалистичниятъ духъ ще залѣятъ душата на народа и ще убиятъ въ нея всѣка наченка отъ човѣщина и християнска добродетель.

Безспорно е, че духовницитѣ, които сме дали клетва да пазимъ вѣрата и християнския моралъ отъ похитители, не можемъ да не обърнемъ сериозно внимание на тази проява, която руши църковното дѣло, както и да не отстранимъ всички причини, които я подхранватъ и крепятъ. Напротивъ, съ всички законни средства ще трѣбва да изрежемъ дълбокитѣ гангрени въ църковния ни животъ, въ общественния моралъ и въ вѣровото съзнание на народа, за да възстановимъ духовната хармония, подъ чието съзвучие Църквата отново ще заблѣсти въ своя ореолъ на чадолубива и нежно грижаша се за всички майка.

Но, когато е редъ да изпълнимъ своя пастирски дългъ и да се проявимъ съ силата на своя авторитетъ, ще трѣбва най-първо да режемъ и отстранимъ неджзитѣ въ своята собствена среда. Защото, какво морално право може да има единъ човѣкъ, въ желанието си да изтъква дефектитѣ въ общественния животъ, когато самъ той не е чистъ и гарантиранъ отъ къмъ упрекъ? Каква сила ще има неговата, макаръ и вдъхновена, проповѣдь, когато би получилъ отговора: „лѣкарю, изцѣри се самъ“? Съ каква властъ ще иска да владѣе душицѣ, когато самъ е подвластенъ и пленникъ?

Действително, твърде труденъ е пжтя, по който трѣбва да поведемъ народа, за да заживѣе истински християнски животъ. Твърде голѣми жертви ще се искатъ, за да превъзмогнемъ злото, което и насъ

е обхванало. На голѣми изпитания ще бждемъ подложени, докато отново добиемъ предишния си авторитетъ. Но, дългътъ ни зове, клетвата, що сме дали, ни смущава, съвестта — измъчва. Безъ болки и страдания не ще се мине. Трѣбва смѣло и решително да режемъ, да отстраняваме гнилото, негодното, да чистимъ себе си, за да лѣкуваме и другитѣ. Иначе, ще се влачимъ въ живота, ще губимъ сили и енергия и ще служимъ за камъкъ на препъване и на съблазнь.

Безспоренъ фактъ е, че въ нашата Църква не всичко е въ редъ. Болезненитѣ прояви на морално падение въ общество то не сж чужди и за нѣкои представители на Църквата. Напоследѣкъ се изнесоха редица факти на користъ, вражда, раздаване, взаимна борба, нравственъ упадѣкъ, игнориране на законитѣ, егоизъмъ и т. н., които смутиха и продължаватъ да смущаватъ вѣрующитѣ и да подбиватъ авторитета на Църквата. Не единъ пжтъ сме писали противъ тия прояви. Обръщали сме внимание на отговорнитѣ фактори, че е време да се взематъ сериозни мѣрки, за да се заздрави църковния ни животъ. Посочвали сме и средствата за това. Обаче, гласътъ ни е оставалъ екъ въ пустинята. Имало е моменти дори, когато сж ни упреждали въ „прекомѣрна ревностъ“ и въ това, че не ние ще управимъ свѣта.

Не знаемъ, дали имаме нѣкаква вина, за гдето тржбимъ и настояваме за чистота, редъ и законностъ въ нашия църковенъ животъ. Но сме убедени, че нехайството и безгрижието на отговорнитѣ фактори носи само пакости и подхранва егоизмичнитѣ апетити на мнозина, въ вреда на църковното дѣло. И отъ тука, колкото повече отиваме напредъ, толкова по-голѣмъ става броя на фактитѣ, които затъмняватъ чистотата на Църквата и нейнитѣ служители. Естествено е, че, при такова положение на нѣщата, и вѣрующитѣ почватъ да губятъ довѣрие, да странятъ отъ Църквата и да подпадатъ подъ влиянието на атеизма и грубия материализъмъ.

Често пжти сме си задавали въпроса за причинитѣ, поради

които вѣрата у народа отслабва, нравитѣ се рушатъ, егоизма се засилва. И колкото пжти сме размишлявали за тия печални явления, винаги сме дохождали до заключението: „ако слѣпецъ види слѣпци, всички ще паднатъ въ ямата.“ Ако водачътъ е нравствено издигната личностъ и воденитѣ ще върватъ по неговитѣ стѣпки. Ако църковниятъ пастиръ е свѣтило, то и вѣрующитѣ ще ходятъ въ свѣтлина, а не въ мракъ. Ако Църквата подхранва правдата и всички останали добродетели въ живота, но не само съ проповѣдь, но и съ дѣла, то и свѣтътъ коренно ще се измѣни.

Наистина, преживяваме тежки дни на морална покруса, на слабостъ и на грубъ егоизъмъ. Животътъ ни е изпълненъ съ изненади, противоречия и ужасна борба на единъ къмъ другъ. „Линѣе нашето поколение“, то върви по пжтя на нравственото израждане. Когато другъ пжтъ, ако не днесъ, сме длъжни да се опомнимъ и застанемъ на своя постъ, да издигнемъ своя авторитетъ и да запазимъ вѣрующитѣ отъ гнета на злото? Не схващаме ли, че къмъ насъ сж обърнати всички погледи, че отъ насъ се очаква спасителния зовъ и че въ насъ е надеждата и сладостното упование?

Нека не се види чудно никому, за гдето пишемъ тия редове. Защото, признатия грѣхъ е половинъ грѣхъ. Защото има, що да се каже и за насъ. И защото сме длъжни насъ по-скоро да излѣкуваме себе си, та да добиемъ право, властъ и авторитетъ при лѣкуване на другитѣ. Народътъ ни се нуждае отъ истински пастири, а не отъ наемници. Той желае да има солъ и свѣтлина, за да не блуждае въ тъмнината. Жаденъ е за бистра вода и свежи настроения. Търси своя водачъ, който да го изведе на спасителния брѣгъ.

Ще пренебрегнемъ ли своя дългъ?

Ще се оставимъ ли да ни водятъ, вмѣсто ние да водимъ?

Ето задачата, на която всѣки трѣбва да си отговори.

Бори се за правда въ живота! Обичай истината! Бжди строгъ къмъ себе си! Нищо отъ това, че силитѣ на злото ще ти възпрепятствуватъ. Все пакъ ти ще победишъ.

свещ. К. Кожухаровъ.

Граждански бракъ.

(2)

Ние принадлежимъ на два царства, на два свѣта: земния и небесния. Следователно, имаме едно небесно и едно земно призвание. Както едното, така и другото иматъ своя отдѣлна и самостоятелна сфера на дейностъ. И при все това, никога не бихме могли да ги отдѣлимъ едно отъ друго. Са, евангелие не ни учи, какъ да уреждаме и какъ да управляваме своитѣ земни занятия. То е благовестие, то е учение за небесното царство и възможното наше нравствено спасение. Въпреки това, обаче, сжщото не е равнодушно и къмъ земнитѣ ни занятия, нито пъкъ е враждебно настроено къмъ тѣхъ. Християнството не иска отъ своитѣ последователи да занемарятъ тоя свѣтъ, защото Богъ ни е поставилъ да живѣемъ и работимъ въ него съ известна цѣль и предназначение. Нѣщо повече. То ни помага да изпълнимъ тия свои задачи, чрезъ новия духъ, който ни се дава и който трѣбва да е душата въ призванието ни тукъ на земята. И поради това, христовото учение и смисъла на земното ни сществуване сж въ най-тѣсна помежду си връзка. Богъ е Творецъ и Промислителъ и въ небесния, и въ земния ни животъ. Той освещава и направлява всички наши дѣла и помисления. Единъ и сжщи Богъ властвува и въ земния, и въ небесния животъ, та поради това, тия два обласи на дейностъ не се изключаватъ, а допълнятъ една друга, за да се постигне цѣлътъ и изпълнението на волята Божия. А въ постигане на тая цѣль е нужно, щото земния ни животъ да бжде всецѣло проникнатъ отъ духа на евангелското учение.

Голѣма и поразителна е силата на християнството, което заключава въ себе си не само най-истинския и най-висшия нравственъ законъ, но и най-могщето средство за опредѣляне цѣлътъ и назначението ни тукъ на земята. То ни е възвѣстило учението за неизмѣнната любовъ, която обхваща всички наши мисли и дѣла, за любовта къмъ ближния, която отхвърля всѣко егоистично домогване и възможностъ на взаимни обиди, за любовта къмъ жената, като равна съ мжжа по природа Божие създание и съзнаваща въ себе си дълга къмъ творческия актъ при създаване на човѣка. И отъ тука, бракътъ въ християнството въвежда вѣрващитѣ въ единъ тайнственъ съюзъ, въ единъ цѣлостенъ духовенъ миръ, който ги владѣе и направлява въ живота. Естественикътъ може само смѣтно да се догажда за това единство и хармонично сливане на две души въ една плътъ, споредъ думитѣ на св. Ап. Павла, което изпълва земния животъ на две любящи се и обаярзали себе си въ законенъ браченъ съюзъ лица. И заради това, християнството твърди, че бракътъ е тайна и то велика тайна. Неговата сила се чувствава не само въ семейството, но и въ обществото. Вѣрващиятъ християнинъ знае и е убеденъ, че тази сила е особено, благодатна и вънъ отъ неговитѣ разбирания. Така говори и св. Иоанъ Златоустъ: „християнскиятъ бракъ

не е от страсть, не от тѣло, но е чѣлъ духовна. Защото, душата се съединява съ Бога, посредством неизказанъ съюзъ, какъто само Той Единъ знае.“ Сжизнятъ знаменитъ св. отецъ говори на друго мѣсто така: „въ християнския бракъ съпрузитѣ получаватъ тайнствена сила, която ги съединява не само единъ съ другъ, но и съ обществото. Ако въ стария заветъ съпрузитѣ сж съставлявали една плътъ, то въ новия, въ християнството, тѣ сж и една душа.“ Още поясно определя тайната на християнския бракъ св. Ап. Павелъ, като казва: „Тази тайна е велика; азъ говоря по отношение Христа и Църквата“ (Еф. 5, 32).

Действително, тайнствено е съединението на Христа съ Църквата. но още по-тайнственъ е семейния съюзъ въ християнството.

Ние гледаме на брака като тайнство, чрезъ което Богъ изпраща своята благодатъ върху съпрузитѣ и освещава тѣхния съвместенъ земенъ животъ. Бракътъ е духовно дѣло. Той е съюзъ между мъжа и жената, който се опира не само на естествения законъ, но и на Божественото право, като наподобява духовния и неразржимъ съюзъ между Христа и Църквата. Първото и най-важно условие, което трѣба да се изпълни при църковния бракъ, е взаимното и непринудено съгласие между мъжа и жената за съвместенъ съпрузески животъ. Това съгласие, обаче, трѣба да се даде предъ свещеника, който го запечатва съ Божието благословение. Отъ този моментъ нататъкъ бракътъ става честенъ, ложе нескверно и духовенъ съюзъ въ Бога, споредъ думитѣ на Господа Исуса Христа. (Мат. 19, 3—6; Марко 10, 5—9).

И така, най-твърдата опора на брачното обещание въ християнството, е взаимното съгласие въ религиозно-нравствения животъ. То осветява радоститѣ въ брака, осмисля страданията въ живота и подкрепя добритѣ усилия на неизмѣната любовъ. Освенъ това, християнството подкрепя еднородието, взаимното подпомагане, честта и достоинството на семейното огнище. То не допуша да се оставятъ децата безъ контролъ, особено въ времето, когато сж въ критическия периодъ на своята възраст. Следи не само за здравето и добро отхраняване на тѣлото тѣло, но и за доброто преуспяване на тѣхната душа въ всѣко нравствено дѣло.

Въ християнския бракъ всѣки има своята областъ на дейностъ, свое призвание, което намира допълнение и завършенъ видъ въ взаимното съпрузеско подпомагане. Тукъ е изключена всѣка тирания, всѣка властъ. Въ него не могатъ да се насаждатъ умразата, злобата, лъжата и всички останали порочни увлечения, защото е подъ животворнитѣ лъчи на любовта, осветена чрезъ духа на Христа и Неговото евангелско учение, и защото е единъ съюзъ, почиващъ не на търговски сметки или минутки увлечения, а на взаимно духовно еднородие. Християнскиятъ бракъ заповѣда на мъжа

да обича своята жена, както Христосъ е обикналъ Църквата, а жената да се вслушва въ своя мъжъ, както Църквата се покорява на Христа. Нужно ли е да каже, че тая любовъ трѣба да бѣде свята и самоотвержена? Защото, ако мъжътъ обича жена си, както Христосъ Църквата, то той ще я предпазва отъ всички зли влияния, които могатъ да помрачатъ неговата любовъ. Той постоянно ще ѝ служи за подкрепа въ нейния тежъкъ майчински дългъ, а тя ще му се отплаща съ преданостъ и разумно послушание. И по тоя начинъ, тѣ ще направятъ своя животъ борба за двама, борба съ молитви и свети усилия, борба за семейно участие и обществено благополучие. И както Христосъ и Църквата, така и тѣхъ ще видимъ да се изкачватъ на хълма, опрени единъ до другъ и съ очи издигнати къмъ небото, отъ където е слѣзла тѣхната любовъ и където тя ще намѣри своя завършекъ. Като си остава за всѣкога целомъдрена, по силата на освещението отъ Божия духъ, съпрузеската любовъ може да бѣде вѣчна, ако е църковна, християнска, а не човѣшка, плътска. Тя не само ще съхранява поезията, запечатана отъ Бога, но ще получи отъ Него и неразржимата красота. Защото, какво може да намали истинската и самоотвержена християнска любовъ? Нищо! Тя не зависи нито отъ времето, нито отъ пространството. Нейнитѣ корени сж въ вѣчността и тогава, когато егоничната земна любовъ преминава и вехне като цвятъ, откъснатъ отъ стѣблото, тя продължава да цвѣти и благоухае на своето безсмъртно стебло — душата. Защото, душицѣ, които сж съединени въ Господа, сж неотдѣлими една отъ друга. Подобно на Христовата любовъ къмъ Църквата, истинско християнската съпрузеска любовъ не може нито да отслабва, нито да се помрачи. Тя е по-силна отъ живота съ всички негови заблуди. Тя е по-силна отъ смъртта, защото не е основана на времето, а е частица отъ вѣчността.

И така, християнскиятъ бракъ е тайнство, а не простъ договоръ между две страни, както го схващатъ нѣкои и както на мнозина се иска да го превърнатъ. Църковниятъ бракъ има дълбоки корени въ душитѣ на съпрузитѣ и е до гробенъ съюзъ, въ който децата намиратъ сочна паша за животъ и възпитание. Отнемете тази духовна връзка, това духовно единение, и вие ще получите едно формално сдружение, което всѣки моментъ може да се разтури по наприза на мъжа или жената.

(Слѣдва)

Д-ръ П-въ (юристъ).

За църковнитѣ правила и съвременния религиозенъ животъ.

(2).

Църковнитѣ правила или канонитѣ на православната църква ясно определятъ не само правата на клира и върващитѣ, но и тѣхнитѣ задължения, безъ изпълнението на които се

подхвърля на колебания и разстройство религиозния и църковенъ животъ. Отъ историята знаемъ, че винаги, когато се е разслабвала църковната дисциплина, вследствие нарушаване на църковнитѣ правила, Църквата е боледувала отъ неслъгасия, вътрешни борби, секти и ереси. Въ такива случаи, тя е преставала да бѣде живъ и дѣенъ организъмъ и не е могла да влияе върху нравствения животъ на обществото и държавата съ своята сила. И обратното, когато всички върующа и цѣлния клиръ сж изпълнявали съ нужната сериозностъ постановленията на правосл. Църква, последната е израствала въ влияние и авторитетъ и е била непоколебимъ стражъ на евангелскитѣ принципи не само въ проповѣдь, но и въ дѣла, безъ които всѣка вѣра е суетна.

Имало е, обаче, случаи, когато и при строгото изпълнение на църковнитѣ постановления, Църквата не е била авторитетна, а е прекарвала единъ анемиченъ животъ. Това се е дължало, до голѣма степенъ, на противоречието между думитѣ и дѣлата, на официалната и външна религиозностъ, на покварата у върующитѣ и клира, а най-вече — на противоречието и изгубили всѣко значение за живота нѣкои църковни правила. Така се обясняватъ и многостранните поимѣстни събори, които, въпреки решенията на вселенскитѣ такива, сж били свиквани, за да разясняватъ, допълватъ и приготвятъ къмъ мѣстнитѣ условия създаденитѣ отъ вселенската Църква правила и наредби.

Тия три основни положения, върху които се гради силата и влиянието, както и слабостта на православната Църква, ще бѣдатъ предметъ на настоящата ни статия. За да илюстрираме по-добре мисълта си, ще посочимъ най-първо правата и задълженията на клира, послѣ тия на върващитѣ, а следъ това и на противоречиитѣ правила, несъобразни съ духа на новото време. Разбира се, че въ това отношение ние ще посочимъ не на всички правила, а само на най-характернитѣ и най-важнитѣ. Защото, именно въ тѣхъ се крие залога за величието или слабостта на Църквата въ всички нейни отправления.

I. Общо за клиръ или духовенството.

1. *Клирици сж всички служащи въ Църквата* — Вас. Вел. 51; — Въ клира трѣба да се избиратъ не по произходъ, а по лично достойнство — Трул. 33. Да се избиратъ въ клира подиръ строгото изпитание отъ свещенството и съ позволение на епископа, както и да се ржкополага публично — Вас. Вел. 89. Теоф. Алекс. 7. Да се приематъ въ клира лица непорочни — I Всел. Съб. 9.

2). *Не се приематъ въ клира:* злочумитѣ, склонни къмъ караници, пияници — Вас. Вел. 89; Порочни — I, 9; който взема лихва или присвоява чуждъ имотъ — ап. 44; I, 17; Трул. 10; Лаод. 4; Карт. 5, 16; Вас. Вел. 4; Григ. Нис. 6; който е користолюбъ — IV, 5, 10, 20; VII, 15; който доброволно се е отрекълъ отъ

клира и се е надсмѣлъ надъ дрехата си — Валсамонъ къмъ ап. 12. 3). *Клирицитѣ сж длъжни:* да сж усърдни въ богослужението — IV, 3; да обучаватъ въ истинитѣ на св. писание децата и домашнитѣ — VII, 10; да се грижатъ за собственитѣ си деца — Карт. 35; Лаод. 10; да не се занимаватъ съ мирски дѣла — ап. 6; IV, 3; VII, 10; да не ставатъ поржчителни — ап. 20; да не влизатъ при дѣвици и вдовици — Карт. 38; да не държатъ въ дома си жена, освенъ майка, сестра, леля или чужда отъ всѣко подозрение — I, 3; Вас. Вел. 38.

4). *Низвергаватъ се и дори се отнасятъ клирици:* които три недѣлни дни не сж били въ църквата си — Трул. 80; които отъ користъ сж се настанили въ две църкви, — IV, 10; VII, 15; освенъ поради липса на хора — VII, 15; които лихварствуватъ — ап. 44; I, 17; Трул. 10; Лаод. 4; Карт. 5, 16; Вас. Вел. 14; Григ. Нис. 6; които блудствуватъ, крадатъ или се уловятъ въ клетвопрестъпление — ап. 25; които не посятъ срядя и петъкъ и презъ четиредесатница, освенъ по болестъ или тѣлесна слабостъ — ап. 69; които отбѣгатъ отъ бракъ, месо и вино не заради въздържание, а поради гнусота отъ тѣхъ — ап. 51, 53; които ядатъ и пиятъ въ кръчма, (осаенъ на пѣтъ) и изобщо въ позорни заведения — ап. 54; VII, 22; Карт. 40; които пиянствуватъ и играятъ азартни игри — ап. 42, 43; Трул. 50; които заедно съ жени се къпятъ въ баня — Трул. 77; които правятъ заговоръ срещу епископъ или събратъ — IV, 18; Трул. 34; които сж ржкоположени или ржкополагатъ за пари — ап. 29; IV, 2; Трул. 22.

II. По частно за Епископа.

1). *Качества:* Не може да бѣде епископъ оня, който едва се е обърналъ въ християнството и не е показалъ образа на живота си, освенъ въ случитѣ, когато възвѣждането въ епископски санъ става по откровение свыше — ап. 80; I, 2; който не е изпитанъ въ вѣрата и живота — Лаод. 12; който не е чистъ и въздържанъ — Карт. 3; който не се въздържа отъ жена — Карт. 4, 25, 70; който не се грижи за децата си — Карт. 35; който е гордъ и многостижень — IV, 4; Серд. 1; който взема лихва — ап. 44; който се предава на игра и пиянство — ап. 42; Трул. 50.

2). *Права и задължения:* Щомъ е приелъ ржкоположение, не трѣба да се отклонява отъ църковната управа — ап. 36; Антиох. 17; длъженъ е да се явява на съборъ — I, 5; IV, 19; Трул. 8; Лаод. 40; Карт. 76 и 77; трѣба да управлява епархията си съ прилична внимателностъ; Антиох. 9; да разглежда всички дѣла съ разсуждане — Антиох. 9; да посещава църквитѣ въ епархията си — Карт. 52; да учи клира и народа на благочестие всѣкога, а особено въ недѣлни дни — ап. 58; Трул. 19; Неговъ пастирски дългъ е да възврѣща заблудилитѣ се овци и да лѣкува нравствени недѣли — Трул. 102; трѣба да бѣде благъ въ постѣпкитѣ си — ап. 27; VII, 4; Серд.

Мечти и действителностъ.

(Преводъ отъ руски).

(2)

Така напр: Наскоро следъ пристигането си, той посѣтилъ близкия до града манастиръ. О. игуменътъ му се похвалилъ, че оградилъ съ нова камена ограда Манастиря, следъ като крадци разбили църковнитѣ врата и откраднали чудотворната икона, облечена съ злато и украсена съ множество скъпоценни камъни, които стрували надъ единъ милионъ рубли. За изненада и огорчение на Игумена, Архирейтъ даже не го похвалилъ.

— Искате ли да се избавите отъ крадци и разбойници? — се обърналъ той къмъ присѣдствующитѣ тамъ братъ монаси, — не събирайте съкровища, които крадци грабятъ. Ако чудотворната икона бѣше си ос-

танала въ тоя видъ, въ какъвто я изявилъ и прославилъ Господъ, едвали нѣкой щѣше да помисли да я краде. Обковали я съ злато, обсипали я съ драгоценни камъни. . . . Ама кому сж нужни тѣ? Комуто сж били нужни, той ги е прибралъ. Вамъ ли да напомнявамъ текста отъ Св. писание: „Господъ не отъ челоуѣчески ржце угождѣния приемлетъ“ Народътъ донася подарѣния на манастиря. Съ това той изразява своята благодарностъ, своето служене къмъ Бога. Мнозина освенъ съ именията си, иначе и съ нищо друго не могатъ да послужатъ Господу и тѣ съ радостъ ги носятъ въ манастиря.

Да бѣде благословень тоя даръ. . . Но спомнете си, какво Богъ е казалъ:

„Милость искамъ а не жертви“, . . . Не върху васъ ли лежи тая свещенна обязаностъ, за очистване тия людски жертви? Не всичко, що се носи въ даръ на манастиря е чисто. Отъ нѣкои дарове смъртъ лѣха, нѣкои лѣхъ на кръвъ меришатъ. Очиствайте всѣко сребро и злато, що се принася тука, като го претопявате и пречистявате презъ горнитѣ на вашето благочестие.

Излизаме отъ Манастиря. Не далечъ отъ външнитѣ Манастирски врата имало пещери, въ които едно време, нѣкога, преди стотици години, живѣли монаси постници, Владиката обърналъ внимание на тежкитѣ вериги, които висѣли на стената въ една отъ пещеритѣ.

— Ето, обърналъ се той къмъ монаситѣ, — ето съ какво трѣба да се ограждаме, съ такива заключалки се заключайте, и бѣдете сигурни, че разбойници не щатъ да ви нападатъ.

Ето съ какви стѣни, — Владиката имъ посочилъ пещеритѣ, — е нужно да се ограждате.

— Ехъ това за насъ не подхожда. Ние можеме ли като тѣхъ, Владико свети! Простоудушно отговорилъ единъ отъ монаситѣ.

— А тогава, защо сте Вий тука? пакъ се обърналъ Владиката къмъ тѣхъ и ги изгледалъ въпросително. И безъ да имъ каже нѣщо друго, сбегувалъ се и си заминалъ.

Нѣколко дни следъ своето пристигане, новиятъ Архирей започналъ прегледъ на градскитѣ църкви. За това предварително били уведомени църковнитѣ настоятели, но били и предупредени, че Владиката забранява да му се устройватъ, какъвто и да било посрещания. Започнали всички да чистятъ, да миятъ и се приготвяватъ. Само въ една отъ градскитѣ църкви си оставало всичко, какъвто си било. Въ тая църква енорийс-

14; да се грижи за бедните — ап. 38 и 41; IV, 11; да не аргосва — VII, 4, нито да отлъчва по пристрастие — I, 5; VII, 4; да не низвежда отъ степенъ само по подозрение, добито отъ доносничество и злословие — Теоф. Алекс. 6; да не поставя на мѣстото си нѣкого по пристрастие — ап. 76; Антиох. 23; самъ да не осжда по едно дѣло, което засяга и него — Карт. 107; да не завалява престола на градъ, който временно управлява, поради разпри въ народа — Карт. 74; да не премѣства седалището си отъ малкъ въ голѣмъ градъ на епархията си — Серд. 1; да отдава почитъ на първенстващия епископъ и, освенъ частнитѣ въ епископията си дѣла, нищо да не върши самоволно — ап. 34; Антиох. 9; да възнася въ молитвитѣ си името на митрополита или патриарха си — Дукр. 14, 15; да издѣржа себе си, страннитѣ брѣта, беднитѣ и нуждающитѣ се клирици отъ църковното имущество — ап. 41, 59; Теоф. Алекс. 10, 11; разпорѣжда съ църковнитѣ вещи, безъ да присвоява за себе си отъ тѣхъ и безъ да ги продава — ап. 38; Карт. 33; слав. Ганг. 8; Ант. 24, 25; да бжде извѣстно имуществото му, та ако не е раздѣлено приживъ, да не може подиръ неговата смъртъ да се смѣси съ църковното — ап. 40; Антиох.

23; Карт. 120; ако имуществото му не е известно, следъ неговата смъртъ цѣлото постѣпва въ полза на църквата — ап. 40.

3). Причини за сжденето на епископа: кога предава епископството по пристрастие — ап. 76; кога поставя клирици и монаси за пари (симония) — ап. 29; IV, 2; Трул. 22; VII, 9; кога получава епископска властъ при съдействието на гражданската властъ — ап. 30; кога не отива на епископски съборъ — Серд. 15; Лаод. 40; Карт. 76; кога поема върху си мирски грижи — ап. 6; кога изгонва жена си подъ предлогъ на благоговение — ап. 5; кога позволява на жена да му прислужва, макаръ и на пѣтъ — VII, 18; кога не помага на нуждающитѣ се клирици — ап. 59 (но не съ собственото си имущество, а съ излишъцитѣ отъ църковнитѣ доходи — Зонара, Валсамонъ, Аристидъ, Слав. кормч.); кога отива при Царя безъ надлежно църковно позволение — Антиох. 11; кога се обръща къмъ свѣтско сждилище, като отрича църковния сждъ — Карт. 15; кога извърши блудодѣяние, клетвопрестѣпление и кражба — ап. 25; когато обижда презвитеръ или дяконъ — ап. 56; когато осжда по вражда, пристрастие и челоукоуодничество — Карт. 15. (Слѣдва).

пакъ хули, но вече кого? — Г-нъ професоръ Дюлгеровъ. И него вини въ лъжа, защото не си гледа професорството и остави църковнитѣ работи да ги направлява по своему о. Дошо съ о. Апостоловъ-Провадийския Архирейски Намѣстникъ, а отъваря очитѣ на „наивното“ свещенство. Подобно на Хитъръ Петъръ и Наградитѣ Ходжа, като подъ заповѣдъ, едина съ статия, а другия съ телеграма, бързатъ да разбулятъ нѣкаква лъжа въ писаното отъ Г-нъ Дюлгеровъ въ „П. Дѣло“. Наричатъ го злонамеренъ, като че гледатъ душнитѣ и сърдцата си въ огледало. Не даватъ прѣхъ да падне на тѣхния „Владика и неговия Викарий!“ нали отъ тѣхъ чакатъ месецитѣ 27. Говорятъ за истина и любовъ, които и тѣ, изглежда, че не познаватъ и подобно на лъжливото овчарче викатъ на „наивното“ свещенство: „пази се!“ Не свещенството, о. Дошо, е наивно, а този, който въ търпението му вижда наивностъ. Наивно ще бжде, наистина, ако само на васъ върва. Но той знае и помни, че вие преди една година въ вѣстника си давахте найласкави отзиви за Г-нъ Дюлгеровъ. Вие сжщия изадохте речника, за да търсите думи да описвате, какъ тази истинска похвала, чудо на Българската църква, завалявалъ съ сказкитѣ си, пълни съ истина и любовъ, сърдцата Вамъ и на енориящитѣ Ви и справедливо извикаахъ у всички Ви възторгъ съ красноречието и ерудицията си. Нали сжщиятъ о. Апостоловъ миналата година на свещеническитѣ курсове въ София, предъ курсисти-свещеници, кждето седнеше и станеше, все Г-нъ Дюлгеровъ хвалеше и го наричаше „душата на курса“, а сега търпи да се дѣвчи отъ Васъ за нѣкакво писмо на Вашъ събратъ, безъ да го казвате, какво е то. То се знае, че пакъ отъ Вашата епархия ще се намѣри подобенъ на Васъ, който да сложи подписа си подъ нови незаслужени мерзости, не само по адресъ на Г-нъ Дюлгеровъ, но и противъ насъ и всѣкой, който посмѣе да Ви изобличи и искара на показъ тайнитѣ Ви вѣждения. За постигане на които не щадите и най-чиститѣ души. Ако Вий двамата помнехте това, и бѣхте кавалери на истината, щѣхте да протестираате, а не да злословите. Какви сж сказкитѣ на Г-нъ Дюлгеровъ, не само Вий ще се произнасяте. Вий, о. Апостоловъ, не сте искренъ човѣкъ, бонте се отъ истината. Нали Вий м. год. на курсовѣтъ, при все че старостъта вече Ви е сложила своята гърбича, подобно на младежъ, жаденъ да го хвалатъ и ласкаятъ, заблуждавахте, че проповѣдвате инпровиизирано, а въ сжщностъ носехте съ себе си 3-4 готови написани отъ по-рано, проповѣди? Вий бѣхте винаги на най-първитѣ мѣста на трапезитѣ и на всѣкжде. Та не Г-нъ Дюлгеровъ, извѣстенъ ни съ скромността си въ храна и въ всичко, е любилъ на „ешмедеметата“, а Вий съ о. Дошо. Нали такова нѣщо правихте м. година въ Шуменъ на Епархийския съборъ на братствата? Вий не сте способни да го оцените, защото очитѣ Ви вина-

ги гледатъ на изтокъ и погледитѣ Ви сж примръжени.

Г-нъ професора много точно е отгатналъ цѣлитѣ и намѣренята на Вашитѣ курсове въ Преславъ, кждето и на история ще учите курсиститѣ. Отгатналъ ги е точно така, както и свещенството ги отгатна. „Наивното“, споредъ Васъ, свещенство знае отъ опитъ, какъ намѣстниковитѣ устни нареждания постигатъ по лесно и по бързо цѣльта, отъ колкото всѣкакви писани окръжни. То се знае, че Митрополита Ви, колкото и да е старъ, никога нѣма да издаде окръжно съ „безусловна“ забрана и то едновременно съ това на Св. Синодъ. Той, и викарния му Епископъ, добре си знаатъ хората и знаатъ че вие двамата свършвате неофициално повече работа, отколкото всѣко окръжно. Не за такова (официално) нареждане говори, навярно, и Г-нъ Дюлгеровъ, и лъжа не е изрѣкълъ, а истина, която бжде.

Ето защо, ний братски Ви съветваме да се отърсите отъ алчугарството, което Ви е обхванало и така обилно го лѣте въ вѣстничето Ви. Намѣсто да чакате Г-нъ Професора да доказва твърдението си, което е доказано, направете потрѣбното, като носители на Христовата правда и любовъ, за да получите отъ него извинение. Преди това да сторите, той би сторилъ грѣшка, ако Ви удостои съ вниманието си. Признайте и съ устата си това, което говорите сърдцата Ви и което говорехте и пишехте преди години, че най-малко Г-нъ проф. Дим. Дюлгеровъ може да се вини въ лъжа и приятелството съ невежеството. Защото той дѣйствително е врагъ на лжжата. Въ борба съ нея той, предъ очитѣ на цѣла България, въ вреда на здравето си, безъ сѣнь, не нахраненъ и не затопленъ добре, зиме и лѣте, се е впусналъ по села и градове да държи сказки, които наистина сж балсамъ върху ранитѣ на църковния организъмъ. Не за него, а за Васъ и Вашата злоба говорятъ подматаната Ви, о. Дошо, които изглежда да Ви сж вдъхновени отъ друго, че въ Варна Г-нъ Дюлгеровъ не посмѣвалъ да дойде и говори на посочена тема. Положителни ли сте за това или сждите по Васъ и адхновителитѣ Ви? Това ли сж единственитѣ Ви обяснения на отказа му? Или вие изпускате изъ предвидъ, че той е човѣкъ съ семейство и може да е възпрепятстванъ да дойде. Нима ако говорите почти безвъзмездно, е длъженъ пѣкъ да чака да му опредѣлите и темитѣ? Ние знаемъ, че не единъ пѣкъ, ако не въ Варна, то другаде е говорилъ на опредѣлена тема отъ друго. Но и да е отказалъ, какво прѣстѣпно има въ това? Кой ученъ, та и Г-нъ професоръ Дюлгеровъ, образецъ на християнската скромностъ, ще каже, че владѣе изцѣло науката? Какво срамно има въ това, за да бждешъ по убедителенъ и смѣлъ, преди да говоришъ, да се справишъ съ науката? Спрете за благото на църквата; не убивайте едно добро начало! Защото ще докарате работата до тамъ, че наистина, не само Вий, но всички, като виждаме „кальта“ въ която тънемъ и дѣлата, които вър-

СЪЮЗЕНЪ ЖИВОТЪ.

Непочтенна постѣпка.

...Знаешъ ли, че се срамя отъ своето расо, като виждамъ, какви порядки царятъ въ нашето църковно управление? Потънали сме въ вальта. Вършимъ нѣща, които подбиватъ нашия авторитетъ и сжужнява... (в. „Хр. Съветникъ“ бр. 38 год. III.)

Така е писалъ на времето си въ частно писмо до свой приятель единъ български свещеникъ, сега редакторъ на едно провинциално духовно вѣстниче, малко по форма и съдържание, но голѣмо по амбиция-толкова голѣмо, че скоро ще възмечтае, както изглежда, да измѣсти и „Църковенъ вѣстникъ“.

Това вѣстниче и сега е съ по широки звѣзди отъ „Църковенъ вѣстникъ“. Не единъ пѣкъ, въ началото на своя животъ, редакцията му въ курсивъ е съобщавала, че една отъ цѣлитѣ, които ще слѣдва, е да дава здрава духовна храна на българското село, макаръ че до сега надали му е дала нѣщо по-здраво отъ разнитѣ модели на най-префинени: проповѣди, клюки, лубоугодничество, и: лижене тамъ, кждето е плото.

Цѣльта ни, обаче, тукъ не е да даваме портрета на този редакторъ, за когото наскоро единъ Шуменски вѣстникъ пишеше, че да му бере грѣха този, който му е далъ моделъ на журналистика. Па и по-точенъ портретъ отъ този, който имаме въ статията „На единъ предизвикателъ“ бр. 38, на в. „Хр. Съветникъ“, год. III. /, едва ли бихме дали.

Това, което ни накара да напишемъ тия редове въ знакъ на протестъ, е безочие на о. Дошо п. Василевъ, да нарича българското свещенство „наивно“. Това свещенство нарича той наивно, което великодушното отъ три години търпи волнодумството му по адресъ на всѣки, който го съ нѣщо превъзхожда. Това „наивно“ свещенството се срами за това му поведение и изчака да го види въ вретиче и пепель въ краката на тѣзи, които великодушно му прощаваха не съ сжщия уличенъ езикъ, Нима не вижда о. Дошо сжщия срамъ, за който пише до приятеля си, че черви лицето на българския свещеникъ, като четете клетвитѣ му за преданостъ на „неопятнения, самостоятелния“ му приятель, а месеци слѣдъ това да го хули най-улично? Българското свещенство вижда какъ въ „разумната оппозиция“ надви благоразумието и даде ходъ на „неразумната оппозиция“. Но вмѣсто поука отъ всичко това, той-о. Дошо, се оболщи, като че ли и забрави. Ето го напо слѣдъкъ да възира лъжичката си тамъ, кждето не е и мѣстото. И какъ нагло той е запретналъ ржжавитѣ на клжитѣ си ржжички и вини въ лъжа и нарича врагъ на просѣватата човѣка, който, не отъ щестлавие, не отъ мечта да стане Архирейски Намѣстникъ или да добие още нѣкоя офикция и не брѣтви по вѣстничета, а работи и се бори съ лъжата, съ истината въ сърдцето и душата си, при най-голѣми незгоди, вече години наредъ. Въ бр. 125, отъ 20. Юлий 1929 г. на в. „Народенъ будителъ“, о. Дошо / статията не носи подписъ и за това я смѣтаме за лично негова)

киятъ свещеникъ билъ О. Герасимъ Отецъ Герасимъ правилъ особено впечатление на всѣкого, който за първъ пѣтъ се срещалъ и запознавалъ съ него. Той по всичко се различавалъ отъ другитѣ свещеници. Тия, що го познавали, разказвали, че той още като дете се отличавалъ отъ своитѣ връстници дѣца. Всѣкога той и тогава билъ тихъ, въсредоточенъ и замисленъ. Рано останалъ сираче и отъ малкъ живѣлъ въ неволи и страдания. Така той се научилъ да разбира душата на униженитѣ и оскърбенитѣ въ живота. Още отъ най-ранитѣ си години, той мислилъ, мжчилъ се да одгадае, да си обясни човѣшкитѣ бедствия, мжки и неволи. — Постѣпилъ ученикъ въ семинарията и тамъ, надъ страницитѣ на Св. писание достигналъ до убеждението, че малко е въ хората, че не имъ достига любовъ къмъ Бога и ближния. Хората забравили Еванге-

лието. Християнитѣ се отказали отъ Христа, като продължавали да носятъ Неговото име, да се наричатъ Християни. И рѣшилъ той всички свои сили, цѣлия свой животъ да посвети на Бога, да служи на мира любовта. Станалъ свещеникъ, като си избралъ енория, вънай-бѣдния кварталъ на града. въсредъ най-страшната бѣдностъ и мизерия, мизерия и материална и духовна.

Съ преданностъ и въодушевление О. Герасимъ започналъ своето служение и всецѣло се отдавалъ на него. Нито единъ случай не пропусналъ, когато ималъ възможностъ, да говори за Божията правда, за любовта, за мира. На всѣка служба въ църквата той проповѣдалъ. Говорилъ той чудно хубаво, съ въодушевление. Талантливъ и краснорѣчивъ проповѣдникъ билъ той, и при всичко това, малко били неговитѣ прия-

тели. Храмътъ малко се посещавалъ отъ енорияшитѣ му. Обитателитѣ на кжщичкитѣ, които ализали въ района на неговата енория, били повечето последни бѣдняци, просаци неудачници въ живота, на хора, които били изхвърлени отъ обществото. Отивали нѣкои въ църква, привлечани отъ надеждата да получатъ тамъ нѣкаква парична помощъ. Слушателитѣ не отивали при О. Герасима. О. Герасимъ самъ отивалъ при тѣхъ, като промѣнялъ центъра на своята проповѣдническа дѣятелностъ въ самото гнѣздо на човѣшката нищета. Тукъ той по цѣли дни, като направлялъ всички сили на своята душа, използвайки най-разнообразни средства, се старалъ да обрисова предъ своитѣ слушатели гнусното царство на порока, на злобата, невежеството, резко противопоставялъ предъ тѣхъ, въ всичкия му пленителенъ блясъкъ, светлото царство на благодатния

миръ, радоститѣ на любовта, чистата и святата правда.

Тежкъ билъ трудътъ на нивата Божия, но О. Герасимъ сѣялъ, сѣялъ и сѣялъ. Но при все това нищо не пониквало. Неговитѣ слушатели нито на косъмъ не ставали по-добри. Не стига това, ами нѣкои започнали да го ненавиждатъ, нѣкои да му се надсмиватъ. О. Герасимъ започналъ да се догажда за това. Скоро то се потвърдило и на дѣло. Една вечеръ, той и попадята, като заключили, отишли по работа въ града. Върнали се следъ два или три часа и какво да намѣрятъ: вратата била изкъртена, всичко, що могло да бжде изнесено изъ кжщи, било обрано. На прозореца било залепено безграмотно написана записка: „Ти много ни говоришъ за святостъ. Светитѣ хора нищо свое нѣмали. Ний искаме и ти да станешъ светия“...

(Слѣдва)

шимъ, да „се сражамъ отъ своето ра-
со...“

Т. Пазарджикъ, 5. Августъ 1929 г.
За група братчици: свещ. А. Стоя-
новъ, свещ. П. Драготовъ, свещ. С.
Манчовъ, свещ. Н. Стаменовъ, Икон.
П. Димитровъ, свещ. Я. Поповъ,
Прот. Ст. п. Ангеловъ, свещ. Ст.
Янковъ и др.

Едно необходимо разяснение.

Миналата година, по донесение на
единъ Архирейски Н-къ, биде заве-
дено срещу мене духовно-углавно
дѣло за обида на двама български
Архирей: Варнен. Преславския Си-
монъ и Доростоло-Червенския Ми-
хаилъ. Въ първото съдебно заседа-
ние представихъ на съда оригинала
на инкриминираната статия „Епарх.
Областенъ Съборъ“ помѣстена въ
бр. 35 отъ м. г. на в. „Хр. Съвет-
никъ“, и помолехъ да биде прекра-
тено дѣлото по отношение мене,
съгласно закона за печата. Това
обаче, не стана. Трѣбваше да се
направи анкета, за да се удостовѣ-
ри самоличността на автора на та-
зи статия.

Въ второто съдебно заседание,
което стана на 10 Юлий т. г. съдътъ
дойде до заключението, че авторъ
на въпросната статия не съмъ азъ,
а друго лице, независимо отъ об-
стоятелството, че въ нея нѣмаше
нищо обидно или клеветническо. Въ-
преки това, дѣлото не биде прекра-
тено, а се постави при ново поло-
жение: ще се сѣди редактора, за-
щото е далъ мѣсто на такава „обид-
на статия“. Възражихъ, че щомъ се
видоизмѣня по същество постанов-
ката на дѣлото, което трѣбва да се
призоваватъ въ качество на обвиняеми
и други лица, бивши и настоящи чле-
нове на редакционния комитетъ,
нѣкои отъ които сж и мои съдии.
Защото, не само азъ, но и тѣ сж
отговорни за всичко, което се изна-
ся въ вестника.

Съдътъ, обаче, не уважи моята молба.
Защото, трѣбваше да се задоволи
желанието на по-голѣми църковни
фактори и защото бѣ нужно да се
даде примѣръ на мнозина свещени-
ци, които явно вече реагиратъ, про-
тивъ извѣстни порядки на духовната
власть.

И така, съдътъ ме осъди на два
месеца празнотъ, въпреки всѣка-
къвъ законъ, моралъ и съвестъ и то
отъ ония, които не единъ пътъ сж
писали и обиждали много повече
църковната власть. Нѣщо повече.
Вмѣсто да ми се даде седемъ дне-
венъ срокъ за обтѣжаване реше-
нието предъ по-висшата духовно-съ-
дебна инстанция, даде ми се, съзна-
телно и съ омисль, два мѣсеца
срокъ за сжщата цѣль. Защото, не
бѣ важно за съда, дали е законна
произнесената присѣда, а това — да
ме постави подъ гнетъ и одумки
среди обществото, въпреки § 3 отъ
окръжното № 3277 на Св. Синодъ,
издадено въ пояснение на чл. 171
отъ Екзарх. уставъ, въ което се казва:

„Вънъ отъ случаитъ, предвидени
въ т. 7. на чл. 115 и чл. 172 отъ
Екз. уставъ, всѣко решение на епар-
хийския съветъ или на архирея, съ
което единъ клирикъ се осъжда на
празнотъ и което, съгласно чл. 171
отъ Екз. уставъ, веднага се прилага
въ изпълнение, се съобщава отъ
Митрополита на осъдения незабав-
но, съ уведомяване, че той е длъ-
женъ да го апелира въ седмодневенъ
срокъ отъ съобщението, ако желае
дѣлото му да се гледа спѣшно...“

А въ объяснителната частъ на това
окръжно се казва:

„Чл. 171 отъ Екз. уставъ предпис-
ва, щото осъденитъ на празнотъ
духовни лица да представятъ да све-
щеннодействуватъ отъ часа, отъ като
имъ се съобщи присѣдата. Това по-
ложение на закона е бивало често
пжти причина, щото духовни лица,
които сж намирани отъ Св. Синодъ
за невинни или заслужаващи по-мал-
ко наказание отъ положеното имъ,
да изтърпяватъ незаслужено наказа-
ние. За да се помогне на така осъ-
денитъ клирици, съ § 3 на положе-
нието се нарежда, щото дѣлата имъ
да бждатъ разглеждани отъ Св. Си-

нодъ спѣшно. За тая цѣль, когато
епарх. съветъ осъди нѣкое духовно
лице на празнотъ, трѣбва още въ
съдебното заседание, ако то при-
сѣствува, сжщо и при съобщение на
присѣдата му, да му се яви, че ако
желае дѣлото му да биде разгледа-
но отъ Св. Синодъ безъ никакъвъ
бавешъ, той е длъженъ да подаде
възиваната си жалба въ седмодневенъ
срокъ отъ съобщението на присѣ-
дата... Тия срокове трѣбва въ точ-
ностъ да се съблюдаютъ и виновни-
тъ въ пропуцането имъ, които и да
били тѣ, ще се държатъ отговорни
за вредитъ, които съ своя бавешъ
сж причинили на осъденитъ клири-
ци, а тѣ сжщо ще бждатъ податъ-
ргнати и на дисциплинарна отговор-
ностъ.“

На 27 Августъ т. г. снабденъ съ
медицинско свидетелство, поискахъ
да ми се разреши 45 дневенъ от-
пускъ по болестъ. Вмѣсто това, тѣ-
мо преди голѣмия празникъ „Усп.
Пр. Богородици“, ми се връчи резо-
люцията съ съобщение, че отъ 29
сжщия мѣсець ще трѣбва да почна
изтърпяване на наказанието, ако и
решението да не е окончателно и да
подлежи на апелъ предъ Св. Синодъ.
Протестирахъ срещу тая нова при-
сѣда, съ която ми се даде отпущъ
не за почивка и по болезнени при-
чини, а за да изтърпявамъ едно на-

казание, което е проблематично и
неокончателно. Изказахъ протеста си
и предъ Св. Синодъ, като предоста-
вихъ нему да се произнесе не само
по присѣдата, но и по начина, съ
който тя се приложи въ изпълнение.

Тия кратки обяснения съмъ мо-
рално задълженъ да дамъ на Вар-
ненското общество, а особено на
енорияшитъ си, понеже злонамѣрни
и заинтересовани лица разнасятъ бас-
ни и легенди по моемо осъждане и
временно преставане отъ служба въ
църква. Дълга да заявя, че съвестъ
та ми е чиста и спокойна. Нѣмамъ
нищо общо съ прѣсканитъ напоследъ-
тъкъ слухове за некрасиви дѣла на
нѣкои духовни лица, които се
приписватъ и на менъ, въ връ-
зка съ дѣлото ми. Енорияшитъ, на
които служа толкова години наредъ,
нека бждатъ горди, че тѣхния све-
щенникъ е наказанъ, макаръ неза-
служено и незаконно, не за номо-
рални или вулгарни престѣпления,
а за идейни различия и за това,
че не може да търпи неправдитъ
въ църковния ни животъ.

Ако тѣ, или гражданството поже-
лятъ да дамъ по-пълни подробности
върху присѣдата и пристрастието
на съда, готовъ съмъ да изляза пуб-
лично съ данни, за да кажа кой,
какъ и за какво ме осъдиха.

Свещ. К. Кожухаровъ.

ОБЩЕСТВЕНИ

Църковниятъ съдъ

„Не сѣдете, за да не бждете
сждени!“

Ето високиятъ идеалъ, който ни е
далъ Господъ Исусъ Христосъ за
наше нравствено спасение. „Защото,
казва Той, съ каквато мѣрка мѣрите,
съ такава, и дори стѣргена и прѣпа-
лена, ще ви се отмѣри.“

Съдътъ е установенъ отъ Бога
институтъ, който има предназначе-
нието да пази законитъ, реда и дис-
циплината въ дадено общество. По
думитъ на Господа, тоя съдъ трѣбва
да биде правдивъ, обективенъ и
безпристрастенъ. Неговъ дългъ е да
търси истината, да служи на прав-
дата, да биде свѣтлина, а не за-
блуда и средство за достигане его-
истични цели. Той трѣбва да оплтва,
да подтиква и да исправя хората по
пжтя на гражданскитъ и общочо-
въшки добродетели, безъ които нѣма
нравственъ успѣхъ, обществена спра-
ведливостъ и възмездие за дѣлата
въ живота.

Поради това, всички общества и
народи сж полагали, полагатъ и сега,
най-голѣми грижи въ издигане ав-
торитета на съда, въ запазване не-
говата свобода и независимостъ и въ
отстраняване на всѣчко онова, що
може да го изложи въ пристрастие
и партизанство. Не само това, но
сж се грижили да поставятъ и опре-
дѣлятъ за сждни лица, отличаващи
се съ своя високъ моралъ, трезвенъ
умъ и непоколебимъ характеръ. За-
щото, обществото знае, че ония,
които ще раздаватъ правда и въз-
мездие за дѣлата, трѣбва да бждатъ
безупречни, строги къмъ себе си и
неподкупни въ своята съвестъ, за да
действуватъ обективно и безпри-
страстно. Тѣ не бива да се ръково-
датъ отъ чувствата на приятелство
или умраза, на интересъ или лични
смѣтки, а сж длъжни да сждатъ по
законъ и съвестъ, въ името на спра-
ведливостъта.

Ако разбиранията на обществото
за гражданския съдъ сж такива, то
колко по-ясни, по опредѣлени и по-
азискателни ще бждатъ пъкъ по
отношение духовния, църковния
съдъ? Нали последниятъ действа
отъ името на Божественитъ закони,
на евангелското учение и на общото
братство? Нали той е призванъ да
издига Христовитъ истини и да ги
насажда и корени въ душата на чо-
вѣка? Нали отъ него всички очак-
ватъ истинска правда, непритворна
любовъ и християнска милостъ? Нали
той е свѣтлината и солта на земята?

Наистина, голѣми сж задълже-
нията на църковния съдъ. Той трѣб-

ва да служи за образецъ на безпри-
страстие, кротостъ, незлобие и ви-
наги да е пропитъ отъ Христовия
духъ. Членоватъ на неговия съставъ
трѣбва да притежаватъ качества
на най-преданнитъ ревнители за
християнска чистота и винаги да но-
сятъ образа на благочестиви и до-
бродетелни хора. Дѣлата имъ не
могатъ да бждатъ тъмни и не хар-
монизирани съ тѣхното призвание,
а мислитъ — да сж резултатъ на
своеобразни и ниhilистични настрое-
ния. Тѣ не могатъ да сждатъ по
капризъ или егзотични увлечения.
Умразата трѣбва да биде далечъ
отъ тѣхъ. Длѣжни сж да пазятъ
своята духовна независимостъ, да не
се поддаватъ на чужди внушения, да
бждатъ свободни и разсѣдливи съ
всѣко дълготърпение, да изследватъ,
да проучватъ, скоро да не реша-
ватъ, та да се прояви чрезъ тѣхъ
Божията правда. Защото, тежка е
Господията присѣда за недостой-
нитъ и за ония, които сждатъ по
вражда, пристрастие и човѣкоугод-
ничество. (15 правило на Картаг.
пом. съборъ).

За голѣмо съжаление, обаче, тия
основни положения, като че ли, не
се взиматъ подъ внимание въ на-
шата църква. Има духовни сжди-
лица, въ които ставатъ интересни
нѣща, излагащи престѣжия и автори-
тета на тоя Богоустановенъ инсти-
тутъ за правораздаване. А нѣкъде
пъкъ, за сждни сж опредѣлени лица,
които нѣматъ нито юридическо, нито
морално право да раздаватъ право-
сѣдие, поради своитъ увлечения и
тежки грехове въ живота. Не сж
единични случаитъ, когато нѣкои
духовни сждилища сж действували
не въ името на истината, а въ за-
доволяване прищевнитъ на тоя или
оня, не да въздадатъ заслуженото,
споредъ дѣлата, а да тормозятъ, из-
насилватъ и огорчаватъ незаслужено,
не да търсятъ правдата, а подъ ней-
ния благовиденъ предлогъ да пости-
гатъ цели, несъобразни съ духа на
евангелската любовъ. И отъ тука,
да бждатъ сждени невинни и пре-
дани черковни служители, а да се
толериратъ и дори галятъ лица, ко-
ито отдавна сж изгубили своя мора-
ленъ ликъ въ обществото.

Разбира се, че тия порядки сж
твърде съблазнителни за обществото.
Тѣ подбиватъ неговата вѣра въ спра-
ведливостъта и чистотата на цър-
ковния съдъ, а, ведно съ това, и
вѣрата въ Христовата правда. Въ
такъвъ случай, дѣлото на Църквата
се подлага на тежки изпитания. Про-
тивъ него почватъ да воюватъ мно-
зина. Чуватъ се вече настоятелни
гласове противъ църковния съдъ

и то не само отъ страна на безвѣр-
ницитъ, индиферентнитъ и зложе-
лателитъ на Църквата хора, но и
отъ правителствени и обществени
фактори. А това е печаленъ симп-
томъ и безпокойтелна проява.

Длѣжностъ се налага на върхов-
ната църковна управа да се справи
на време съ тия порядки въ нѣкои
наши духовни сждилища, за да не
би да стане много късно. Тя е от-
говорна предъ Бога за чистотата и
реда въ църковното сждоустройство.
И заради това, всѣки бавешъ или
несрѣчно действие отъ нейна страна
ще биде крайно осъдително и пре-
стѣпно.

Дано бждемъ чути!

Случайни драски.

Гостилница.

Влизай единъ бѣдно облеченъ чо-
вѣкъ и сѣда предъ масата.

— Има ли нѣщо постно за ядене?
— пита той.

— Нѣма — казва гостилничара —
кой ще ти яде сега постно.

— Ами че, утре е Богородица, та-
къвъ голѣмъ постъ, бива ли да се
блажи!

И човѣка излѣзе изъ гостилницата.

Останалитъ, които се храняха, за-
почнаха да се присмиватъ следъ него:

— Брей, то още имало свѣтци по
земята!

— По право, глупци кажи!

— Останалъ още единъ побър-
канъ, който да поддържа поститъ...

Азъ слушахъ, а душата ми се пре-
пълваше отъ омерзение къмъ паде-
нието, до кждѣто е достигналъ чо-
вѣкъ.

— Може ли да се дойде до такова
оскотяване?

Не е въпроса до самия постъ,
съсеме не. Яденето, като фактъ
още нищо не значи самъ по себе
си. Ти може да ядешъ рѣпа и бобъ
и пакъ да бждешъ най-лошия чо-
вѣкъ.

Но другото е въ случая, което по-
ражава и предизвиква нерадостни
мисли за бждещето:

— Обезвѣряването на човѣка.

А безъ вѣра човѣкъ е загубенъ
човѣкъ.

Вѣрата е основа на всѣчки добро-
дѣтели, защото върху нея се градятъ.

— Какво отчаяние би настѣпило
въ хората, ако всѣки отъ тѣхъ не
вѣрваше въ своитъ идеи, мечти и
надежди!

И, когато слушахъ тия хора да се
подиграватъ съ вѣрата на она скро-
менъ човѣчекъ, и съ каква лекота
правятъ това, азъ почнахъ да се
увѣрявамъ, че много малко разумъ
е останало въ свѣта.

— Защо поискаха да разрушатъ
вѣрата на тоя, който вѣрва, че чрезъ
постъ върши добро?

Нима трѣбва да осъждаме човѣ-
къ, който се стреми къмъ доброто?

— Вѣрата — това е Светая Светихъ
на човѣшката душа.

Разруши вѣрата и тогава отъ чо-
вѣшката душа нѣма да остане ка-
къвъ върху камъкъ.

Нѣкога, когато още вѣрата не бѣ
изчезнала отъ човѣшкитъ сърдца,
тогава не бѣха познати, тѣй както
днесъ, самоубийствата, разводитъ,
разврата, егонизма и редица още
пороци.

— Е добре, да се надсмиваме ли
надъ вѣрата или да плачемъ за нея?

А. И. Волний.

НАША ПОЩА

Вестникътъ ни се забави, поради
отсъствието на редактора. Съ тоя брой,
обаче, неговото излизане ще биде най-
редовно. Поради това, умоляваме допис-
ницитъ си да взематъ бележка отъ съоб-
щението ни и се погрижатъ да изпратятъ
материали за печатъ.

Въ редакцията се получиха разни
запитвания. Понеже мѣстото не ни позво-
лява да отговоримъ тука, ще сторимъ това
чрезъ писма и то още презъ тая седмица.

Кметанитъ за неизплатения аба-
наментъ отъ миналата година, изпратихме
по пощата. Молимъ, всички да се издѣл-
жатъ.

Нека всѣки биде изправенъ,
за да се подсигнуръ редовното из-
лизане на вестника.

Печатница „Просѣщение“ — Варна.